NDA Monthly Update

July 2016

Summary

- Change of government department for NDA
- Low Level Waste vaults given go-ahead
- Registration opens for 2016 supply chain event
- NDA annual report published
- Bradwell vaults decontaminated and cladding complete
- Cumbrian training facility for nuclear police under way
- £12 million for research contracts
- Sellafield opens door to silos waste removal
- Major milestone at historic Sellafield fuel pond
- Start of new era at Sellafield
- Performance overview published

Diary Dates

• World Nuclear Decommissioning and Waste Management Congress (Europe) 2016	12-14 September
• Calder Hall's 60th anniversary	October
• 2016 NDA Estate Supply Chain Event, Manchester	3 November

Nuclear Decommissioning Authority

Departmental change

Following changes in a number of government departments, the NDA now reports to the newly created Department for Business, Energy and Industry Strategy (BEIS).

Vaults given go-ahead

Planners in Cumbria have given the go-ahead for two new vaults at the UK's Low Level Waste Repository (LLWR), along with an extension to a third vault. The news will ensure the future of the facility, near Drigg, until 2050, creating around 120 construction jobs and securing existing roles. LLWR was opened in 1957 as the only UK location for the disposal of solid waste containing low levels of radioactivity. It provides an essential service for NDA sites as well as other industries that produce low level waste (LLW). More than £100 million has been invested in the site's infrastructure over the past decade to maintain it as an important national asset.

Weblink: Planning approval secured at LLWR

Date for your business diaries

Registration is now open for the 2016 NDA Estate Supply Chain Event which takes place on Thursday, 3rd November, at EventCity in Manchester. Businesses are also invited to submit entries for the prestigious Supply Chain Awards which acknowledge the vital role played by the estate's wide diversity of contractors. The deadline for submissions is the 9th September. The event is sponsored jointly by the NDA and its Site Licence Companies, and last year attracted a record 1,500 visitors.

Weblink: NDA Estate Supply Chain Event and Awards

NDA Annual Report and Accounts published

The NDA has now published its Annual Report and Accounts 2015/16, which highlight major milestones in hazard reduction. It includes an overview from the Chief Executive Officer John Clarke, audited financial statements, a summary of key milestones and activities for each of the Site Licence Companies and subsidiaries.

Weblink: 2015-16 Annual Report and Accounts

Bradwell vaults decontaminated

Bradwell has become the first Magnox site to empty and decontaminate all its underground waste storage vaults ready for the Care and Maintenance (C&M) phase. Waste, including metal, sand and sludge, was stored in 18 different vaults during the site's 40 year operational phase. A primary aim of decommissioning has been to safely recover that waste, characterise it and find the most suitable treatment or disposal route. Some is being treated in a specially designed dissolution plant, while other types of

waste are being conditioned and packaged for interim storage until a national disposal facility is available.

The vaults success follows completion of an aluminium weather envelope around Bradwell's two reactor structures, marking the biggest transformation in the site's appearance since the power station was constructed in the 1950s. The project employed more than 900 people working more than 980,000 hours since it began in 2012. Bradwell is now more than halfway through a programme which should see it become the UK's first reactor site in the UK to reach C&M.

Weblink: Bradwell vaults success and weather cladding

New training facility for nuclear police

Construction is under way in Cumbria of a new £39 million training facility for the Civil Nuclear Constabulary (CNC) who guard the Sellafield site. The facility will consist of a four-storey hub with classrooms, operational stores and offices, alongside communal use areas. Two connected buildings will house live fire training arenas. The facility will be owned and developed by the NDA and leased to the CNC.

Weblink: New police training facility

£12 million for research

R&D framework contracts worth up to £12 million were awarded to a series of consortia, as NDA seeks innovative solutions to technical challenges. Among the organisations involved are UK universities, global corporations and around 20 Small and Medium-sized Enterprises (SMEs). The NDA's Direct Research Portfolio (DRP) forms a key part of the NDA's strategic research programme and focuses on direct funding for research that delivers innovation across multiple sites, develops technical expertise and informs NDA's strategy. The three new framework contracts were awarded to 10 consortia, involving more than 70 organisations and including three consortia led by SMEs. The contracts, last awarded in 2012, will cover the next four years.

Meanwhile, almost 50 research students and Post-Doctoral Research Assistants, who are working on a unique programme, gathered in Bristol to share their progress with representatives from industry, regulators and international organisations. The students were part of the four-year DISTINCTIVE programme (Decommissioning, Immobilisation and Storage Solutions for Nuclear Waste Inventories), launched in 2014. DISTINCTIVE is supported by 11 universities, led by Leeds, and funded jointly by the Engineering & Physical Sciences Research Council, NDA, the National Nuclear Laboratory (NNL), NDA and Sellafield Ltd.

Weblink: Research contracts

Find out more about the DISTINCTIVE consortium

Opening doors to Sellafield hazard removal

One of Sellafield's most hazardous buildings is a step closer to being cleaned up after a major engineering task was completed. The historic Pile Fuel Cladding Silo contains waste from the site's earliest days, when the site was focused on weapons-related activities, and is one of the most challenging tasks in the NDA estate. Installation of a huge 40-tonne, 9-metre wide steel door frame on the side of the building marks a crucial step. This will allow doors to be hung, behind which holes will be cut so the waste can be removed by retrieval machines. Years of planning, testing and specialist engineering design preceded the milestone achievement.

Weblink: Sellafield engineering feat

Major milestone at historic Sellafield pond

The most significant stride ever was achieved in the Sellafield clean-up mission when the entire bulk stocks of historic nuclear fuel were removed from one of the oldest ponds. The milestone came after the final skip of 'metal fuel' was lifted from the Pile Fuel Storage Pond via remote control. The work means radioactivity levels at the 68-year-old spent fuel pond have been cut by 70%, vastly reducing the risk it poses to people and environment. The achievement is the most visible sign yet of progress in the NDA's programme to clean-up the legacy of Britain's early nuclear industry, which is set to continue for another 100 years. The fuel has been transferred to a modern on-site storage building.

Weblink: Sellafield pond achievement

Sellafield becomes NDA subsidiary

A new era in the history of Sellafield is under way after the SLC became a subsidiary of the NDA in April. Direct ownership by the NDA will help Sellafield Ltd to accelerate progress and improve efficiency. The Parent Body Organisation model, where Sellafield Ltd was owned by private sector consortium Nuclear Management Partners (NMP) from 2008 until March, has now been replaced by a simpler structure that is more suited to the complexities of the NDA's largest, most hazardous site. NDA Chief Executive John Clarke said: "The new arrangements will accommodate the challenges at the site more easily and allow for longer-term planning. The private sector will still be heavily involved in delivering work at Sellafield but no longer as an owner."

Weblink: New era for Sellafield

Performance overview published

The NDA has published the latest quarterly overview of performance across its sites, focusing on the priority programmes and major projects. Progress is measured against specific targets set out in the annual Business Plan.

Weblink: Performance review

Diweddariad Misol yr NDA

Gorffennaf 2016

Crynodeb

- Newid adran o'r llywodraeth i'r NDA
- Rhoi caniatâd i fowtiau Gwastraff Lefel Isel
- Cofrestru'n agor ar gyfer digwyddiad cadwyn gyflenwi 2016
- Cyhoeddi adroddiad blynyddol yr NDA
- Fowtiau Bradwell wedi'u dadlygru a'r cladin yn gyflawn
- Cyfleuster hyfforddi Cumbria ar gyfer heddlu niwclear ar droed
- £12 miliwn ar gyfer contractau ymchwil
- Sellafield yn agor ei ddrysau i symud gwastraff seilos
- Carreg filltir bwysig ym mhwll tanwydd hanesyddol Sellafield
- Dechrau oes newydd yn Sellafield
- Cyhoeddi trosolwg perfformiad

Dyddiadau i'r Dyddiadur

• Seremoni torri'r dywarchen yn archif Nucleus, Wick	7 Awst
• Cyngres Datgomisiynu Niwclear a Rheoli Gwastraff y Byd (Ewrop)	2016 12-14 Medi
• Pen Blwydd Neuadd Calder yn 60 oed	Hydref
• Digwyddiad Cadwyn Gyflenwi Stad yr NDA 2016, Manceinion	3 Tachwedd

Nuclear Decommissioning Authority

Diweddariad Misol yr NDA – Gorffennaf 2016

Newid adrannol

Yn dilyn newidiadau mewn nifer o adrannau llywodraeth, mae'r NDA yn adrodd yn ôl yn awr i'r Adran Strategaeth Diwydiant, Busnes ac Ynni sydd wedi'i chreu o'r newydd.

Rhoi caniatâd i fowtiau

Mae cynllunwyr yn Cumbria wedi rhoi caniatâd i ddwy fowt newydd yn Storfa Gwastraff Lefel Isel y DU ynghyd ag estyniad i drydedd fowt. Bydd y newyddion yn diogelu dyfodol y cyfleuster ger Drigg tan 2050, gan greu tua 120 o swyddi adeiladu a diogelu'r swyddi presennol. Agorwyd y Storfa yn 1957 fel yr unig leoliad yn y DU ar gyfer cael gwared ar wastraff solet sy'n cynnwys lefelau isel o ymbelydredd. Mae'n darparu gwasanaeth hanfodol i safleoedd yr NDA a hefyd i ddiwydiannau eraill sy'n cynhyrchu gwastraff lefel isel. Mae mwy na £100 miliwn wedi cael ei fuddsoddi yn seilwaith y safle yn ystod y degawd diwethaf i'w gynnal fel ased cenedlaethol pwysig.

Dolen we: Sicrhau cymeradwyaeth gynllunio mewn Storfa Gwastraff Lefel Isel

Dyddiad ar gyfer eich dyddiaduron busnes

Mae'r cofrestru ar agor yn awr ar gyfer Digwyddiad Cadwyn Gyflenwi Stad yr NDA 2016 sy'n cael ei gynnal ddydd Iau, 3ydd Tachwedd, yn EventCity ym Manceinion. Hefyd gwahoddir busnesau i gyflwyno ceisiadau am Wobrau anrhydeddus y Gadwyn Gyflenwi, sy'n cydnabod y rôl allweddol sy'n cael ei chwarae gan amrywiaeth eang y stad o gontractwyr. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno yw'r 9fed o Fedi. Noddir y digwyddiad ar y cyd gan yr NDA a'i Gwmnïau Trwyddedu Safle. Y llynedd denodd fwy nag erioed o ymwelwyr, sef 1,500.

Dolen we: Digwyddiad Cadwyn Gyflenwi Stad yr NDA a'r Gwobrau

Cyhoeddi Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol yr NDA

Mae'r NDA wedi cyhoeddi ei Adroddiad a'i Gyfrifon Blynyddol ar gyfer 2015/16 yn awr, sy'n tynnu sylw at y cerrig milltir pwysig i leihau peryglon. Mae'n cynnwys trosolwg gan y Prif Swyddog Gweithredol, John Clarke, datganiadau ariannol wedi'u harchwilio, a chrynodeb o'r cerrig milltir a'r gweithgareddau allweddol ar gyfer pob un o'r Cwmnïau Trwyddedu Safle a'r is-gwmnïau.

Dolen we: Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol 2015/-16

Dadlygru fowtiau Bradwell

Bradwell yw safle cyntaf Magnox i wagio a dadlygru ei holl fowtiau storio gwastraff dan y ddaear yn barod ar gyfer y cam Gofal a Chynnal a Chadw. Roedd gwastraff, gan gynnwys metel, tywod a slwtsh, yn cael ei storio mewn 18 o fowtiau gwahanol yn ystod cyfnod gweithredol y safle o 40 mlynedd. Prif nod y datgomisiynu yw adfer y gwastraff hwnnw'n ddiogel, ei nodweddu a chanfod y driniaeth neu'r llwybr gwaredu mwyaf addas.

Mae rhywfaint yn cael ei drin ar safle ymdoddi sydd wedi cael ei gynllunio'n arbennig, ac mae mathau eraill o wastraff yn cael eu cyflyru a'u pecynnu ar gyfer eu storio dros dro nes bod cyfleuster gwaredu cenedlaethol ar gael.

Mae llwyddiant y fowtiau'n dilyn cwblhau amlen dywydd alwminiwm o amgylch dau strwythur adweithydd Bradwell, gan nodi'r trawsffurfiad mwyaf yn ymddangosiad y safle ers adeiladu'r orsaf bŵer yn y 1950au. Cyflogodd y prosiect fwy na 900 o bobl yn gweithio mwy na 980,000 o oriau ers ei sefydlu yn 2012. Erbyn hyn mae Bradwell fwy na hanner ffordd drwy raglen a ddylai olygu ei fod yn safle adweithydd cyntaf y DU i gyrraedd y cam Gofal a Chynnal a Chadw.

Dolen we: Llwyddiant fowtiau Bradwell a chladin tywydd

Cyfleuster hyfforddi newydd ar gyfer heddlu niwclear

Mae'r gwaith adeiladu ar droed yn Cumbria ar gyfleuster hyfforddi newydd gwerth £39 miliwn ar gyfer yr Heddlu Niwclear Sifil (HNS) sy'n gwarchod safle Sellafield. Bydd y cyfleuster yn cynnwys canolfan pedwar llawr gydag ystafelloedd dosbarth, storfeydd gweithredol a swyddfeydd, ochr yn ochr ag ardaloedd defnydd cyffredin. Bydd dau adeilad cysylltiedig yn gartref i'r arenas hyfforddiant tân. Bydd y cyfleuster yn eiddo i'r NDA ac yn cael ei ddatblygu ganddo a'i brydlesu i'r HNS.

Dolen we: Cyfleuster hyfforddi heddlu newydd

£12 miliwn ar gyfer ymchwil

Dyfarnwyd contract fframwaith ymchwil a datblygu gwerth hyd at £12 miliwn i gyfres o gonsortia, wrth i'r NDA geisio datrysiadau arloesol i heriau technegol. Ymhlith y sefydliadau cysylltiedig mae prifysgolion y DU, corfforaethau byd-eang a thua 20 o Fusnesau Bach a Chanolig. Mae Portffolio Ymchwil Uniongyrchol yr NDA yn rhan allweddol o raglen ymchwil strategol yr NDA ac mae'n canolbwyntio ar gyllid uniongyrchol ar gyfer ymchwil sy'n arloesi ar draws sawl safle, yn datblygu arbenigedd technegol ac yn sail i strategaeth yr NDA. Dyfarnwyd y tri chontract fframwaith newydd i 10 consortia, gan gynnwys mwy na 70 o sefydliadau ac yn cynnwys tri chonsortiwm o dan arweiniad busnesau bach a chanolig. Bydd y contractau, a ddyfarnwyd ddiwethaf yn 2012, yn para am y pedair blynedd nesaf.

Yn y cyfamser, ymgasglodd bron i 50 o fyfyrwyr ymchwil a Chynorthwywyr Ymchwil Ôl Ddoethuriaeth sy'n gweithio ar raglen unigryw, ym Mryste er mwyn rhannu eu cynnydd gyda chynrychiolwyr o'r diwydiant, rheoleiddwyr a sefydliadau rhyngwladol. Roedd y myfyrwyr yn rhan o raglen bedair blynedd DISTINCTIVE (Datrysiadau Datgomisiynu, Symud a Storio ar gyfer Gwastraff Niwclear) a lansiwyd yn 2014. Cefnogir rhaglen DISTINCTIVE gan 11 o brifysgolion, o dan arweiniad Leeds, a'i chyllido ar y cyd gan y Cyngor Ymchwil Peirianneg a Gwyddorau Ffisegol, yr NDA, y Labordy Niwclear Genedlaethol, yr NDA a Sellafield Ltd.

Dolen we: Contractau ymchwil

Rhagor o wybodaeth am gonsortiwm DISTINCTIVE

Agor drysau i gael gwared ar beryglon Sellafield

Mae un o adeiladau mwyaf peryglus Sellafield gam yn nes at gael ei lanhau ar ôl cwblhau tasg beirianneg fawr. Mae'r Seilo Cladin Tanwydd Pentwr hanesyddol yn cynnwys gwastraff o ddyddiau cynharaf y safle, pan oedd ffocws y safle ar weithgareddau cysylltiedig ag arfau, a dyma un o dasgau mwyaf heriol stad yr NDA. Mae gosod ffrâm drws ddur enfawr, 40 tunnell a 9 metr o led, ar ochr yr adeilad yn gam hanfodol. Bydd hyn yn galluogi i ddrysau gael eu hongian a'r tu ôl iddynt bydd tyllau'n cael eu torri fel bod posib i beiriannau adfer symud y gwastraff. Mae blynyddoedd o gynllunio, profi a gwaith dylunio peirianneg arbenigol wedi rhagflaenu'r garreg filltir a gyrhaeddwyd.

Dolen we: Gorchest beirianneg Sellafield

Carreg filltir bwysig ym mhwll hanesyddol Sellafield

Cymerwyd y cam mwyaf arwyddocaol erioed yn ymgyrch lanhau Sellafield pan gafodd yr holl stoc o danwydd niwclear hanesyddol ei symud o un o'r pyllau hynaf. Daeth y garreg filltir ar ôl i'r sgip derfynol o 'danwydd metel' gael ei chodi o'r Pwll Storio Tanwydd Pentwr drwy gyfrwng teclyn rheoli o bell. Mae'r gwaith yn golygu bod y lefelau ymbelydredd yn y pwll tanwydd treuliedig 68 oed wedi cael eu lleihau 70%, gan ostwng ei risg i bobl a'r amgylchedd yn fawr. Y cyflawniad yma yw'r arwydd mwyaf gweladwy eto o gynnydd yn rhaglen yr NDA i lanhau gwaddol diwydiant niwclear cynnar Prydain, a fydd yn parhau am 100 mlynedd arall. Mae'r tanwydd wedi cael ei drosglwyddo i adeilad storio modern ar y safle.

Dolen we: Cyflawniad pwll Sellafield

Sellafield yn dod yn is-gwmni o'r NDA

Mae oes newydd yn hanes Sellafield ar droed ar ôl i SLC ddod yn is-gwmni o'r NDA ym mis Ebrill. Bydd perchnogaeth uniongyrchol gan yr NDA yn helpu Sellafield Ltd i gyflymu'r cynnydd a gwella effeithlonrwydd. Mae'r model Sefydliad Rhiant Gorff, lle'r oedd Sellafield Ltd yn eiddo i gonsortiwm sector preifat, Nucleur Management Partners (NMP) rhwng 2008 a mis Mawrth, wedi cael ei newid yn awr am strwythur symlach sy'n fwy addas i gymhlethdodau safle mwyaf yr NDA a'i safle mwyaf peryglus. Dywedodd Prif Weithredwr yr NDA, John Clarke: "Bydd y trefniadau newydd yn wynebu'r heriau ar y safle'n well ac yn caniatáu ar gyfer cynllunio tymor hwy. Bydd y sector preifat yn dal i chwarae rhan fawr yn y gwaith yn Sellafield, ond nid fel perchennog mwyach."

Dolen we: Oes newydd i Sellafield

Cyhoeddi trosolwg perfformiad

Mae'r NDA wedi cyhoeddi'r trosolwg chwarterol diweddaraf ar berfformiad ar draws ei safleoedd, gan ganolbwyntio ar y rhaglenni blaenoriaeth a phrosiectau mawr. Mae cynnydd yn cael ei fesur yn erbyn targedau penodol sydd wedi'u datgan yn y Cynllun Busnes blynyddol.

Dolen we: Adolygiad perfformiad